

שתי ידיעות נכבדות לראש השנה ממרן הגר"י רצאבי שליט"א נלקט ונערך מתוך השיעור השבועי-שערי יצחק

אמירת קדיש לאחר הדרשה שקודם התקיעות

נשאלתי מהרב אליהו סויד הי"ו, ביהכ"נ שיש דרשה קודם התקיעות, האם יאמרו קדיש כמו שכתוב בפלא יועץ ערך ר"ה לומר קדיש אחר הדרשה קודם התקיעות?
לצערנו לא שמים לב לזה, כיון שלא הורגלנו בעבר לומר דרשה לפני התקיעות. ונדמה לי כי גם אותם שרגילים לדרוש בראש השנה לפני התקיעות אינם אומרים קדיש משום מה.
נראה לי כי אין מנוס מזה, כי הפלא יועץ צודק שצריכים לומר קדיש. כאשר יש דברי תורה צריכים לומר קדיש. ואמנם באופן שמדברים רק דברי התעוררות ומוסר, אולי אין צריכים קדיש, אבל באופן שמשלבים עמם מאמרי חז"ל חובה לומר קדיש, ומסתמא שכך היא הרגילות. כנראה שהשטן מערבב ומבלבל אותנו שנשכח מן הקדיש, לכן העצה היעוצה למנות מישוהו שיזכיר לתת לב לומר את הקדיש.
(נערך מתוך שערי יצחק מוצש"ק שופטים התשפ"א)

סגולת האר"י בעת אמירת תיבת 'איה' בקדושה

מובא בספר פרי עץ חיים [שער תפילות ראש השנה פרק ז'] בשם רבינו האר"י כך, בסידור של מורי [האר"י] ז"ל, שישאל אדם בר"ה וביהכ"פ במוסף, באיה מקום כבודו, כשיאמר ש"ן, לבקש אחד משלושה דברים, או עושר מופלג לעבודתך, או בנים צדיקים וחכמים, או השגת רוח הקודש. [ובשם הגר"ח"ק הביא שכתב בספר זכירה דף תק"ע, בשם המקובלים גם לגבי נעילה]. זה ידוע בעדות אחרות וגם מודפס אצלם במחזורים. נראה לי שגם אנחנו צריכים להדפיס זאת בסידורים שלנו. [ועיין בספר דרך ישרה דף כ' ע"א שכתב כי הוא בדוק ומנוסה, וכן כתב בספר תורת חסד לאברהם (כהן) דף קפ"ב]

אמנם, אצלם אמירת איה מקום כבודו היא רק במוסף, אך אצלנו היא נאמרת גם בשחרית ובמנחה, ולא רק כשאומרים כתר. ומסתבר שגם בשאר התפילות אפשר לנו לבקש זאת, ואף שאין הדבר מוכרח, כיון שהאר"י לא דיבר אלא על תפילות המוספין, ומי עומד בסוד קדושים. למרות זאת נראה שאצלנו בכל מקום אפשר לבקש זאת, כן דעתי העני נוטה. ואף שאין אנו מבינים בעומק הדברים לגמרי לומר שזה גם בשחרית ובמנחה, אך עכ"פ יתכן שכך הוא. לכן אני אומר שהעיקר זה במוסף, אך אפשר להוסיף. וכן מי ששכח וכו', יכול לבקש גם בשאר התפילות.

עוד דן שם מרן שליט"א, האם ניתן לבקש בכל התפילות על ענין אחד, והסיק שיכול לכוון בכל פעם ענין אחר. וכן דן האם ניתן לומר בפה או בהרהור, והסיק, כי היותר טוב שיאמרם בלב (כמו התירוץ השני שהביא שם מבעל שיעורי טהרה בהשמטותיו עמ' קפ"ד). ומה גם שבנוסח התפילה הזו ישנם שמות קדושים, שבלאו הכי אסור לאמרם בפה, ולכן אם יאמרום בכונת הלב בלבד.

אני מדבר על כך, כיון שתפילה זו חשובה למאד לזכות בעז"ה למעלות האלו. השם יתברך יזכנו לכך. זהו זמן מסוגל להתפלל על צאצאינו, שילכו כולם בדרך ה'.

(נערך מתוך שערי יצחק מוצש"ק פרשת וילך התשע"ט)